

Kampus Západočeské univerzity zaplní tajemství Noci vědců

31.3.2024 - Šárka Stará | Západočeská univerzita v Plzni

Co se odehrává v myslích vědkyň a vědců? A co za dveřmi jejich laboratoří? Věda někdy může být tajemná, ovšem v pátek 6. října to v kampusu Západočeské univerzity v Plzni (ZČU) tak úplně platit nebude. ZČU se opět připojí k akci Noc vědců, jejímž tématem je letos právě Tajemství, a názorně ukáže, že právě díky vědě lze tajemné jevy pochopit.

Vědecko-popularizační akce Noc vědců se letos v Česku koná o týden později, než je obvyklé – v pátek 6. října. V tradičním termínu, který připadá na poslední pátek v září, by mu totiž bezprostředně předcházel Den české státnosti, což by mnohým mohlo návštěvu zkomplikovat. I tak se ale 29. září spustí na webových stránkách akce online program, který přinese ochutnávku některých témat a pozve fanoušky a fanyanky Noci vědců přímo do míst konání.

Program letos připravilo v celé republice téměř osmdesát institucí z řad univerzit, science center, pracovišť Akademie věd ČR, hvězdáren, gymnázií či knihoven. V Plzni je místem konání pobočka Hvězdárny v Rokycanech a Plzni a kampus Západočeské univerzity.

Na univerzitě bude Noc vědců zvát veřejnost od 18 do 22 hodin do prostor Fakulty elektrotechnické, Fakulty strojní, Fakulty aplikovaných věd a Univerzitní knihovny, které zaplní téměř čtyřicet expozic připravených fakultami, ústavy a také partnery ZČU, jako jsou Techmania Science Center, Centrum robotiky, Západočeské muzeum, Doosan Škoda Power či Eurocentrum Plzeň. Co tajemného nabídnou?

Fakulta elektrotechnická například v expozici *Tajemství zvuku* odpoví na otázky, jak vzniká zvuk a jestli ho můžeme vidět, a v expozici *Enigma vs. Šifra mistra Leonarda* nechá vyzkoušet zjednodušenou verzi šifrovacího přístroje z druhé světové války. Fakulta strojní se chystá s headsety na hlavách a ovladači v rukou odhalit *Tajemství robotiky a virtuální reality*, *Tajemství závodních okruhů* pak po usednutí do kokpitu skutečného závodního vozu, jenž postavili studenti a studentky. O *Tajemství mozkové aktivity* nebo *léčby zvukem* se dozvědí návštěvníci a návštěvnice Fakulty aplikovaných věd, která jim pomocí umělé inteligence v expozici *Tajná póza* také prozradí tajemství neverbální komunikace.

Chybět nebudou ani humanitně zaměřené fakulty. Fakulta filozofická představí expozici *Tajemství filosofie* nejen původ tohoto slova, ale i to, čím se filozofové zabývají. Archeologický zážitek a procházku do roku 1422 slibuje její *Tajemství manského domu hradu Křivoklát*. Historii hradního areálu názorně doloží repliky dobových artefaktů, přičemž kopii žertovného pijáckého poháru si bude moci podle plánu zveřejněného na webu Noci vědců vytvořit kdokoliv, kdo má 3D tiskárnu. *Tajemství správného ekonomického rozhodování* přiblíží Fakulta ekonomická. *Odhalená tajemství fyziky* zase slibují experimenty v režii Fakulty pedagogické, *Tajemství smyslového poznání* pak ukáže, jak blízko k sobě má věda a umění. Fakulta zdravotnických studií přichystala expozici *Tajemství pevného zdraví*, v níž například zasvětlí do tajů radiologie a jiných zobrazovacích technik. A pokud je pro někoho tajemstvím podíl svalové hmoty, tělesného tuku, množství vody v jeho těle nebo jeho BMI, zjistí i to.

Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara chystá pro Noc vědců tradičně speciální videomapping, ten letošní bude ovšem putovní. Mobilní expozice *Guerilla mapping* nasvětlí v 19, 20 a 21 hodin tři různá místa v kampusu ZČU.

Nabídku ZČU doplní rovněž její Ústav jazykové přípravy, s nímž lze proniknout do *Tajemství studia jazyků*, Univerzitní knihovna, která je *plná informací* potřebných k odhalení tajemství, a odbor Celoživotní a distanční vzdělávání s programem *Bav se vědou*.

Díky partnerským institucím ZČU, které se Noci vědců v kampusu zúčastní, se může veřejnost těšit na hravé odhalování tajemství s Techmania Science Center, dále na Tajemství Centra robotiky, na Tajemný svět parních turbín Doosan Škoda Power, ale také na tajemství života světlušek a jejich schopnosti svítit, kterou vysvětlí odborníci Západočeského muzea v Plzni, i na Tajemství evropské vědy v podání Eurocentra Plzeň.

O charitativní přesah letošního ročníku Noci vědců se postará kampaň Zažij hrdost Fakultní nemocnice Plzeň, města Plzeň a Plzeňského kraje, která propaguje dárcovství krve a kde se návštěvníci a návštěvnice Noci vědců dozvědí od jejich ambasadůrů vše potřebné.

Kromě kampusu ZČU a plzeňské hvězdárny se v Plzeňském kraji otevře večer 6. října také refektář jezuitské koleje v Klatovech, kde proběhne přednáška Zdeňka Bardona *Mojí milenkou je vesmír*, a v Rokycanech pozve na astronomická pozorování tamní pobočka Hvězdárny v Rokycanech a Plzni.

Kompletní program je k dispozici na webu akce.

Noc vědců se koná na více než 100 místech v celé ČR. Už po šesté akci jako národní koordinátor zastřešuje seskupení dvou ostravských univerzit (OU a VŠB – TUO). Noc vědců jako taková vznikla v roce 2005 z podnětu Evropské komise a jejím posláním je ukázat lidem, že věda je studnicí zajímavostí a fascinujících úkazů. Jeden den v roce jsou na stovkách míst v Evropě ve večerních a nočních hodinách zpřístupněny univerzity, vědecká a výzkumná pracoviště, science centra a další organizace, ve kterých se zdarma konají komentované prohlídky, populárně vzdělávací přednášky, workshopy, experimenty či vědecké show. Cílem Noci vědců je bořit mýty o vědcích a vědkyních jako lidech zavřených v laboratořích a ukázat nejširší veřejnosti, že vědci jsou „obyčejní lidé“, kteří dělají práci přínosnou pro každého z nás, dokážou ji poutavě představit, ale také se dovedou bavit.

<https://info.zcu.cz/Kampus-Zapadoceske-univerzity-zaplni-tajemstvi-Noci-vedcu/clanek.jsp?id=5700>